

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

Кафедра аудиту та державного контролю

**ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ
ПРОГРАМА**

навчальної дисципліни

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі 07
«Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Вінниця – 2016

Автор: Михальчишина Л.Г. Організація і методика судово-економічної експертизи. ПРОГРАМА навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Михальчишина Л.Г. – Вінниця РВВ ВНАУ, 2016. – 47 с.

Рецензенти:

Покиньчерета В.В., к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування ВТЕІ КНТЕУ

Гудзенко Н.М., к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки ВНАУ

Коротка анотація

Програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» складена відповідно освітньо-професійної програми для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня та методичних рекомендацій про порядок підготовки та видання навчально-методичної літератури у Вінницькому національному аграрному університеті.

Рекомендовано навчально-методичною комісією ВНАУ
(протокол № _____ від _____ 20__ р.)

Зав. видавничим центром ВНАУ _____

Підписано до друку   Формат

Ум. друк. арк.. 2,14   Обл. _____ вид. арк.

Наклад 10 пр.   зам. № _____

Видавничий центр ВНАУ

вул. Сонячна 3, м. Вінниця, 21008

Тел. 330

ЗМІСТ

1.	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ»	4
2.	ПЕРЕДМОВА	5
3.	СТРУКТУРА ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ»	8
4.	ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ»	9
5.	ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	12
6.	САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ	13
7.	ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ З КУРСУ «ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ»	21
8.	ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ	23
9.	ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ	25
10.	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	27

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ»

<i>Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>	<i>Види навчальної діяльності студентів з дисципліни та обсяг годин</i>
<p>Галузь знань – 07 «Управління та адміністрування»</p> <p>Спеціальність 071 і «Облік оподаткування»</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр»</p>	<p>Вибіркова навчальна дисципліна</p> <p>Загальний обсяг навчального часу – 90 год. / 3 кредити ECTS</p> <p>Дисципліна вивчається в першому семестрі</p>	<p>Теоретичне навчання: - Лекції – 16 год.; - Практичні - 14 год.</p> <p>Форми підсумкових контрольних заходів: теоретичне навчання – залік.</p>

ПЕРЕДМОВА

У період проведення економічних реформ в Україні набагато зросли правопорушення у господарській діяльності суб'єктів господарювання. Кризові явища в економіці України, криміналізація більшості її галузей є результатом недосконалої чинної законодавчої бази та наявності в нормативно-правових актах значної кількості необґрунтованих правових норм та обмежень щодо економічної діяльності.

Розширення сфер легальної господарської діяльності багаточисленних економічних суб'єктів різних організаційно-правових форм та форм власності об'єктивно приводить до необхідності збільшення методів застосування спеціальних бухгалтерсько-облікових знань в юридичній (правозастосовчій) діяльності.

Основним завданням чинного законодавства в Україні є захист законних інтересів держави, підприємців і споживачів у господарській сфері. Існуюча система юридичного обслуговування підприємств та населення забезпечує, як правило, нотаріальну або адвокатську підтримку. Тому в даний час є досить актуальним застосування економічних експертиз як джерела доказів у судових процесах.

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни „Організація і методика судово-економічної експертизи” складена відповідно до освітньо-професійної програми для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є дослідження закономірностей утворення і відображення інформації у бухгалтерському та податковому обліку за господарськими операціями по справах, що перебувають у провадженні органів дізнання, попереднього слідства чи суду.

Міждисциплінарні зв'язки. Викладання дисципліни „Організація і методика судово-економічної експертизи” ґрунтується на попередньому

вивченні студентами закону України „Про судову експертизу”, підзаконних актів щодо організації судово-бухгалтерської експертизи, вимогах освітньо-професійної програми та освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця, знаннях таких дисциплін, як „Бухгалтерський облік”, „Контроль і ревізія”, „Аудит”, „Міжнародні стандарти аудиту”, „Податкова система”, „Податковий облік” а також практичного досвіду експертної діяльності.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Організаційні засади судово-економічної експертизи.
2. Методика проведення та узагальнення результатів судово-економічної експертизи.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни „Організація і методика судово-економічної експертизи” є надання необхідної суми знань, яка відповідає діючим вимогам до фахівців вищої кваліфікації з економічних спеціальностей, зокрема з профілю контрольно-ревізійної діяльності, дослідження закономірностей утворення і відображення інформації у бухгалтерському та податковому обліку за господарськими операціями по справах, що перебувають у провадженні органів дізнання, попереднього слідства чи суду.

Основними завданнями вивчення дисципліни „Організація і методика судово-економічної експертизи” є поглиблення загальноекономічної та професійної підготовки майбутніх фахівців, які на підставі методів і прийомів судово-економічної експертизи виявляють негативні явища в роботі суб’єктів фінансово-господарської діяльності і розробляють пропозиції щодо їх усунення.

До завдань судово-економічної експертизи відноситься встановлення:

документальної обґрунтованості розміру нестач або надлишків товарно-матеріальних цінностей і грошових коштів, періоду і місця їх утворення;

документальної обґрунтованості оформлення операцій з одержання,

зберігання, виготовлення, реалізації товарно-матеріальних цінностей, основних засобів, надання послуг;

документальної обґрунтованості відображення в обліку грошових коштів, цінних паперів;

документальної обґрунтованості відображення в обліку операцій з нарахування та виплати заробітної плати і інших виплат;

відповідності чинному законодавству відображення в податковому обліку доходів та витрат по фінансово-господарських операціях, що підлягають оподаткуванню податком на прибуток;

відповідності чинному законодавству відображення в податковому обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту з ПДВ;

відповідності відображення фінансово-господарських операцій вимогам нормативних актів з обліку, звітності.

Вивчення дисципліни «Організація і методика судово-економічної експертизи» дозволяє забезпечити формування у студентів магістерського рівня підготовки за спеціальністю «Облік і оподаткування» наступних компетентностей:

глобальні:

- знання особливостей і тенденцій сучасного економічного розвитку;
- вміння проводити дослідження експертного характеру;
- критично мислити і генерувати креативні ідеї та вирішувати важливі проблеми на інноваційній основі.

загальні:

- здатність до аналізу і синтезу;
- здатність до організації і планування;
- засвоєння базових знань з професії;
- усне і письмове спілкування рідною мовою, а також удосконалення навиків використання іноземної мови фахового характеру;
- застосування у фаховій практиці комп'ютерних навичок;
- розв'язання проблем і прийняття рішень із застосуванням креативного

підходу;

- здатність до критики та самокритики, самонавчання;
- взаємодія (робота в команді);
- етичні зобов'язання загального і професійного характеру;
- здатність застосовувати знання на практиці;
- дослідницькі навички і уміння.

професійні:

- знати нормативно-правові акти, що регулюють судово-експертну діяльність та її організаційне забезпечення;
- розуміти процесуальний порядок призначення та проведення судово-економічної експертизи та її стадії;
- визначати і застосовувати методику проведення судово-економічної експертизи на стадії попереднього розслідування та при розгляді справи у суді в кримінальному, цивільному і господарському процесі;
- проводити всебічне дослідження документів бухгалтерського, податкового обліку і фінансової звітності та формувати підсумкові документи експерта-економістів.

Оволодівши зазначеним комплексом знань студенти повинні:

- знати:** - сутність судово-економічної експертизи, її значення та взаємозв'язок із бухгалтерським обліком;
- правові основи організації судово-експертної діяльності;
  - процесуальний порядок призначення судово-економічної експертизи;
  - методику експертних досліджень основних фінансово-господарських операцій;
  - порядок формування підсумкових документів судово-економічної експертизи.
- вміти:** - користуватися нормативно-правовими актами, які регламентують порядок здійснення судово-експертної діяльності;
- методично грамотно застосовувати прийоми та процедури судово-економічної експертизи на практиці;

- ознайомлюватися та досліджувати матеріали кримінальних, цивільних, господарських справ, що стосуються предмета судово-економічної експертизи;
- проводити всебічне дослідження документів справи та формувати підсумковий документ експерта-економіста.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити.

Програма розрахована на 90 год: 16 год лекції, 14 год практичні заняття, 60 год - на самостійне вивчення дисципліни.

СТРУКТУРА ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Організаційні засади судово-економічної експертизи												
Тема 1. Теоретичні засади і організація судово-економічної експертизи	24	4	4			16	16	1	1			14
Тема 2. Особливості проведення судово-економічної експертизи на стадії попереднього розслідування та в судовому розгляді, у справах про кримінальні, адміністративні правопорушення, у господарському та цивільному процесах	18	2	2			14	16	1	1			14
Разом за змістовим модулем 1	42	6	6			30	46	2	2			42
Змістовний модуль 2. Методика проведення та узагальнення результатів судово-економічної експертизи.												
Тема 3. Методика економічної експертизи окремих об'єктів бухгалтерського і податкового обліку, інформації про економічну діяльність, фінансово-кредитних операцій	34	8	6			20	14					14
Тема 5. Завершальна стадія судово-економічної експертизи	14	2	2			10	18	2	2			14
Разом за змістовим модулем 2	48	10	8			30	44	2	2			40
Усього годин	90	16	14			60	90	4	4			82

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ»

Змістовий модуль 1 «Організаційні засади судово-економічної експертизи».

Тема 1. Теоретичні засади і організація судово-економічної експертизи

Поняття про судові експертизи та їх зв'язок з правоохоронною діяльністю. Правовідносини та правопорядок і значення судово-економічної експертизи у їх забезпеченні. Види судових експертиз, їх класифікація за організаційними та предметними ознаками. Судово-експертні установи в Україні. Судово-економічні експертизи, їх поділ. Завдання судово-економічної експертизи та їх зміст. Відмінність судово-економічної експертизи від ревізії фінансово-господарської діяльності та аудиту.

Предмет судово-економічної експертизи. Об'єкти судово-економічної експертизи. Дослідження об'єктів судово-економічної експертизи. Методи, методичні прийоми і процедури судово-економічної експертизи. Загальнонаукові методичні прийоми, які використовують при проведенні судово-економічної експертизи. Конкретні наукові емпіричні прийоми, які використовують при проведенні судово-економічної експертизи.

Загальна організація судової експертизи в Україні. Порядок атестації судових експертів та основні кваліфікаційні вимоги до них. Організація інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи. Суть інформації, її види та роль в судово-економічній експертизі. Класифікація інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи. Облікова документація та її використання в судово-економічній експертизі.

Тема 2. Особливості проведення судово-економічної експертизи на стадії попереднього розслідування та в судовому розгляді, у справах про

кримінальні, адміністративні правопорушення, у господарському та цивільному процесах

Необхідність призначення судово-економічної експертизи. Типові умови призначення судово-економічної експертизи. Порядок призначення судово-економічної експертизи за кримінальними та цивільними справами. Зміст та структура постанови (ухвали) про призначення судово-економічної експертизи. Документи, які додаються до постанови про призначення судово-економічної експертизи. Вимоги до формулювання питань, що виносяться на експертне дослідження. Порядок отримання додаткових документів, необхідних для проведення експертного дослідження. Проведення судово-економічної експертизи на стадії попереднього розслідування. Проведення судово-бухгалтерської експертизи в експертних установах. Взаємодія експерта-економіста з органами, що призначили судово-економічну експертизу. Методика проведення економічної експертизи в суді. Права, обов'язки і відповідальність судового експерта. Організація професійної діяльності експерта-економіста. Права обвинувачуваного в разі призначення та провадження судово-економічної експертизи.

Змістовий модуль 2 «Методика проведення та узагальнення результатів судово-економічної експертизи»

Тема 3. Методика економічної експертизи окремих об'єктів бухгалтерського і податкового обліку, інформації про економічну діяльність, фінансово-кредитних операцій

Об'єкти експертного дослідження та огляд найбільш значних типових порушень з ознаками зловживань щодо операцій з необоротними матеріальними та нематеріальними активами. Законодавчо-нормативна і фактографічна інформація та методичні прийоми експертного дослідження операцій з необоротними матеріальними та нематеріальними активами. Методика експертного дослідження господарських операцій з основними

засобами та іншими необоротними матеріальними та «матеріальними активами, довгостроковими фінансовими та, капітальними інвестиціями, довгостроковою дебіторською заборгованістю, відстроченими податковими активами, негативним гудвілом.

Об'єкти експертного дослідження та огляд найбільш значних типових порушень з ознаками зловживань щодо операцій з матеріальними запасами. Законодавчо-нормативна і фактографічна інформація та методичні прийоми експертного дослідження операцій з матеріальними запасами. Методика експертного дослідження господарських операцій з виробничими запасами; виробництва, браку у виробництві напівфабрикатів, готової продукції, товарів; малоцінними та швидкозношуваними предметами, поточними біологічними активами та продукції сільськогосподарського виробництва.

Об'єкти експертного дослідження та огляд найбільш значних типових порушень з ознаками зловживань щодо операцій з коштами, розрахунками та іншими активами. Законодавчо-нормативна і фактографічна інформація та методичні прийоми експертного дослідження операцій з коштами, розрахунками та іншими активами. Методика експертного дослідження господарських операцій з коштами у касі, на рахунках у банку та іншими коштами; короткостроковими векселями (одержаними); поточними фінансовими інвестиціями; розрахунків з покупцями та замовниками, з різними дебіторами.

Об'єкти експертного дослідження та огляд найбільш значних типових порушень з ознаками зловживань щодо операцій з власним капіталом. Законодавчо-нормативна і фактографічна інформація та методичні прийоми експертного дослідження операцій з власним капіталом. Методика експертного дослідження господарських операцій із зареєстрованим капіталом, додатковим і резервним капіталом, нерозподіленим прибутком (непокритими збитками), вилученим і неоплаченим капіталом.

Об'єкти експертного дослідження та огляд найбільш значних типових порушень з ознаками зловживань щодо операцій з довгостроковими

зобов'язаннями. Законодавчо-нормативна і фактографічна інформація та методичні прийоми експертного дослідження операцій з довгостроковими зобов'язаннями. Методика експертного дослідження господарських операцій з довгостроковими позиками, векселями (виданими), зобов'язаннями по облігаціях, зобов'язаннями з фінансової оренди та оренди цілісних майнових комплексів, відстроченими податковими зобов'язаннями та іншими.

Об'єкти експертного дослідження та огляд найбільш значних типових порушень з ознаками зловживань щодо операцій з поточними зобов'язаннями.

Законодавчо-нормативна і фактографічна інформація та методичні прийоми експертного дослідження операцій з поточними зобов'язаннями. Методика експертного дослідження господарських операцій з короткостроковими позиками, поточною заборгованістю по довгострокових зобов'язаннях, короткостроковими векселями (виданими), розрахунків з постачальниками та підрядниками, розрахунків за податками і платежами, розрахунків зі страхування, з оплати праці, з учасниками, розрахунків по інших операціях.

Об'єкти експертного дослідження та огляд найбільш значних типових порушень з ознаками зловживань щодо витрат діяльності суб'єкта господарювання.

Законодавчо-нормативна і фактографічна інформація та методичні прийоми експертного дослідження витрат діяльності суб'єкта господарювання.

Методика експертного дослідження витрат за видами господарської діяльності: собівартість реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг; загальновиробничих і адміністративних витрат; витрат на збут та інших витрат операційної діяльності; фінансових витрат, витрат від участі у капіталі, податку на прибуток та інших. Методика експертного дослідження витрат діяльності суб'єкта господарювання за елементами: матеріальних, витрат на оплату праці, відрахувань на соціальні заходи, амортизації, інших операційних витрат і затрат.

Об'єкти експертного дослідження та огляд найбільш значних типових

порушень з ознаками зловживань щодо операцій, пов'язаних з формуванням доходів та фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання. Законодавчо-нормативна і фактографічна інформація та методичні прийоми експертного дослідження операцій, пов'язаних з формуванням доходів та фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання. Методика експертного дослідження доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг, інших операційних доходів, від участі у капіталі, фінансових та інших доходів. Експертне дослідження фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання.

Методика проведення судово-економічної експертизи правопорушень, пов'язаних з ухиляннями від сплати податків.

Методика проведення судово-економічної експертизи документів про економічну діяльність підприємств та організацій.

Методика проведення судово-економічної експертизи фінансово-кредитних операцій підприємств та організацій.

Тема 4. Методика узагальнення результатів судово-економічної експертизи

Основні вимоги до оформлення висновку експерта-економіста. Структура висновку судово-економічної експертизи. Правова регламентація висновку експерта-економіста. Зміст вступної, досліджуваної та підсумкової частин висновку експерта-економіста. Методика складання експертного висновку. Характеристика додатків до висновку експерта. Особливості складання висновку експертизи, що виконується під час судового розгляду, та повідомлення про неможливість дати висновок. Оцінка висновку експерта-економіста слідчим. Реалізація експертного висновку в судовому процесі. Виявлення та усунення обставин, що сприяють вчиненню правопорушень у провадженні судово-економічної експертизи.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Теоретичні засади і організація судово-економічної експертизи (4 години)

Виконання ситуаційних завдань з характеристики змісту та особливостей і основних видів судових експертиз, з характеристики предмету та об'єктів і основних методичних прийомів судово-економічної експертизи, суб'єктів та засад організації судових експертиз.

Тема 2. Особливості проведення судово-економічної експертизи на стадії попереднього розслідування та в судовому розгляді, у справах про кримінальні, адміністративні правопорушення, у господарському та цивільному процесі (2 години)

Виконання ситуаційних завдань з методики організаційної стадії судово-економічної експертизи, оцінки змісту розпорядчих документів на проведення експертизи, підготовки клопотання для надання на дослідження додаткових матеріалів.

Тема 3. Методика економічної експертизи окремих об'єктів бухгалтерського і податкового обліку, інформації про економічну діяльність, фінансово-кредитних операцій (6 годин)

Виконання ситуаційних завдань з методики та особливостей експертного дослідження операцій з власним капіталом, коштами, основними засобами, товарно-матеріальними цінностями, за податками та платежами, фінансово-кредитними операціями, інформації про економічну діяльність підприємств та організацій

Тема 6. Методика узагальнення результатів судово-економічної експертизи (2 години)

Виконання ситуаційних завдань з методики результативної стадії судово-економічної експертизи та особливостей складання висновку експертизи, висновку спеціаліста та повідомлення про неможливість дачі висновку

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента є важливою складовою у підготовці кваліфікованого фахівця, конкурентоспроможного на ринку праці, здатного до компетентної професійної діяльності на рівні світових стандартів.

У відповідності до Положення про організацію самостійної роботи студентів у Вінницькому національному аграрному університеті, до Методичних рекомендацій щодо організації наскрізної самостійної роботи студентів під час підготовки фахівців галузі знань 071 – «Управління та адміністрування» спеціальності «Облік та аудит» та Навчального плану підготовки магістрів з обліку і оподаткування самостійна робота студентів з дисципліни «Організація і методика судово-економічної експертизи» включає підготовку до навчальних занять та виконання індивідуальних завдань.

Відповідно до Навчального плану на самостійну роботу виділено 60 год. / 2 кредити.

Підготовка до навчальних занять включає вивчення матеріалу за наступними темами:

Тема 1: Теоретичні засади і організація судово-економічної експертизи

Тема 2: Особливості проведення судово-економічної експертизи на стадії попереднього розслідування та в судовому розгляді, у справах про кримінальні, адміністративні правопорушення, у господарському та цивільному процесі

Тема 3: Методика економічної експертизи окремих об'єктів бухгалтерського і податкового обліку, інформації про економічну

Тема 4: Методика узагальнення результатів судово-економічної експертизи

Рекомендовані літературні джерела для опрацювання: 1-95.

ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Відповідно до Методичних рекомендацій для виконання самостійної

роботи з дисципліни «Організація і методика судово-економічної експертизи» студенти виконують індивідуальні тестові та практичні завдання за наступними темами:

Тема 1: Теоретичні засади і організація судово-економічної експертизи

Тема 2: Особливості проведення судово-економічної експертизи на стадії попереднього розслідування та в судовому розгляді, у справах про кримінальні, адміністративні правопорушення, у господарському та цивільному процесі

Тема 3: Методика економічної експертизи окремих об'єктів бухгалтерського і податкового обліку, інформації про економічну

Тема 4: Методика узагальнення результатів судово-економічної експертизи

Тематика індивідуальних завдань

- 1 Експертне дослідження касових операцій
- 2 Об'єкти судово-економічної експертизи
- 3 Зміст експертного дослідження у судово-економічній експертизі
- 4 Методологія судово-економічної експертизи
- 5 Експертне дослідження операцій з надходження і вибуття основних засобів
- 6 Класифікація експертиз за організаційними і предметними ознаками
- 7 Характеристика нормативно-правових процедур експертного дослідження
- 8 Зустрічна перевірка документів та її застосування у процесі експертного дослідження
- 9 Система класифікації інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи
- 10 Експертне дослідження операцій з надходження і вибуття малоцінних і швидкозношуваних предметів
- 11 Фактографічна інформація судово-бухгалтерської експертизи
- 12 Стандарт проведення судово-бухгалтерської експертизи виробництва продукції, робіт, послуг
- 13 Розрахунково-аналітичні методичні прийоми експертного дослідження

- 14 Групування результатів експертного дослідження
- 15 Гіпотеза та її місце в експертному дослідженні
- 16 Основні варіанти поєднання розрахунково-аналітичних і документальних методичних прийомів експертного дослідження розрахунків з оплати праці
- 17 Методика проведення судово-економічної експертизи
- 18 Об'єкти судово-економічної експертизи грошових операцій
- 19 Документальні методичні прийоми експертного дослідження грошових і розрахункових операцій
- 20 Експертне дослідження розрахунків з покупцями
- 21 Основні вимоги до оформлення висновку експерта-економіста
- 22 Релевантна інформація судово-економічної експертизи
- 23 Експертне дослідження розрахунків за податками і платежами
- 24 Взаємний контроль операцій і документів при проведенні судово-економічної експертизи
- 25 Структура стандарту проведення судово-економічної експертизи
- 26 Організаційно-методичні аспекти виявлення та документування економічних злочинів
- 27 Зміст поняття "процедура експертного дослідження"
- 28 Предмет і метод судово-економічної експертизи
- 29 Методичні прийоми узагальнення і реалізації результатів судово-економічної експертизи
- 30 Експертне дослідження операцій з реалізації товарів, продукції, робіт, послуг
- 31 Основні принципи реалізації експертного висновку в судовому процесі
- 32 Аналітичні процедури експертного дослідження
- 33 Повторна і додаткова судово-економічні експертизи
- 34 Експертне дослідження грошових документів
- 35 Експертне дослідження розрахунків з підрядниками
- 36 Експертне дослідження операцій на поточному рахунку
- 37 Інформаційна модель об'єктів експертного дослідження

- 38 Процес розвитку гіпотез, його стадії
- 39 Визначення методу судово-економічної експертизи
- 40 Експертне дослідження довгострокових фінансових інвестицій
- 41 Характеристика документальних методичних прийомів експертного дослідження
- 42 Класифікація експертиз за видами
- 43 Аналітична та логічна перевірка документів, її застосування в експертному дослідженні
- 44 Професійна інформаційна комунікація судового експерта
- 45 Експертне дослідження операцій з надходження і вибуття запасних частин
- 46 Стандарт проведення судово-економічної експертизи розрахунків з оплати праці
- 47 Розрахунково-аналітичні методичні прийоми експертного дослідження реалізації товарів, продукції, робіт, послуг
- 48 Структура висновку судово-економічної експертизи
- 49 Експертне дослідження операцій на валютному рахунку
- 50 Характеристика організаційних процедур експертного дослідження
- 51 Відмінність судово-економічної експертизи від аудиту
- 52 Об'єкти судово-економічної експертизи розрахункових операцій
- 53 Документальні методичні прийоми експертного дослідження розрахунків з оплати праці
- 54 Методичні прийоми узагальнення і реалізації результатів судово-економічної експертизи інвестиційної діяльності господарюючого суб'єкта
- 55 Експертне дослідження розрахунків із замовниками
- 56 Джерела інформації судово-економічної експертизи операцій з цінними паперами
- 57 Послідовність дій експерта-економіста
- 58 Експертне дослідження розрахункових документів

- 59 Права та обов'язки експерта-економіста
- 60 Локальний стандарт проведення судово-економічної експертизи
- 61 Ступінь пізнавальності джерел інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи
- 62 Фактографічна інформація експертного дослідження
- 63 Методика складання експертного висновку
- 64 Джерела інформації судово-економічної експертизи розрахунків за податками і платежами
- 65 Експертне дослідження розрахунків з кредиторами
- 66 Реалізація експертного висновку в судовому процесі
- 67 Стандарт проведення судово-економічної експертизи реалізації товарів, продукції, робіт, послуг
- 68 Експертне дослідження операцій з позиками
- 69 Експертне дослідження розрахунків з постачальниками
- 70 Судово-економічні експертизи, система їх класифікації
- 71 Документальні методичні прийоми експертного дослідження операцій з матеріальними цінностями
- 72 Процесуальна оцінка висновку експерта-економіста
- 73 Методичні прийоми узагальнення і реалізації результатів судово-економічної експертизи виробництва продукції
- 74 Класифікація інформаційного забезпечення судово-економічної експертизи за змістом
- 75 Основні підстави для призначення додаткової судово-економічної експертизи
- 76 Експертне дослідження операцій з надходження і вибуття будівельних матеріалів
- 77 Джерела інформації судово-економічної експертизи розрахункових операцій
- 78 Послідовність призначення судово-економічної експертизи
- 79 Стандарт проведення судово-економічної експертизи операцій з

- матеріальними цінностями
- 80 Фактографічна інформація судово-економічної експертизи розрахунків з оплати праці
- 81 Характеристика розрахункових процедур експертного дослідження
- 82 Об'єкти судово-економічної експертизи виробництва продукції, товарів, робіт, послуг
- 83 судово-економічної експертизи капітальних інвестицій господарюючого суб'єкта
- 84 Експертне дослідження розрахунків з різними дебіторами
- 85 Основні вимоги до експерта-економіста
- 86 Фактографічна інформація судово-економічної експертизи виробництва і реалізації товарів, робіт, послуг
- 87 Розрахунково-аналітичні методичні прийоми експертного дослідження інвестиційної діяльності підприємства
- 88 Методичні прийоми узагальнення і реалізації результатів судово-економічної експертизи розрахункових операцій
- 89 Типові ситуації, що вимагають проведення повторної судово-економічної експертизи
- 90 Джерела інформації судово-економічної експертизи розрахунків з оплати праці
- 91 Об'єкти судово-економічної експертизи реалізації товарів, продукції, робіт, послуг
- 92 Стандарт проведення судово-економічної експертизи інвестиційної діяльності підприємства
- 93 Експертне дослідження розрахунків за страхуванням
- 94 Документальні методичні прийоми експертного дослідження розрахунків з оплати праці
- 95 Методичні прийоми узагальнення і реалізації результатів судово-економічної експертизи операцій з виробничими запасами підприємства
- 96 Об'єкти судово-економічної експертизи розрахунків з оплати праці

- 97 Джерела інформації судово-економічної експертизи операцій з матеріальними цінностями
- 98 Експертне дослідження операцій з надходження і вибуття пального і мастил
- 99 Відповідальність експерта-економіста
- 100 Фактографічна інформація судово-економічної експертизи розрахунків з постачальниками і підрядниками
- 101 Стандарт проведення судово-економічної експертизи виробництва і реалізації товарів, продукції, робіт, послуг
- 102 Методичні прийоми узагальнення і реалізації результатів судово-економічної експертизи розрахунків з оплати праці та страхування
- 103 Джерела інформації судово-економічної експертизи розрахунків з постачальниками і підрядниками
- 104 Експертне дослідження розрахунків за податками і платежами
- 105 Фактографічна інформація судово-економічної експертизи грошових і розрахункових операцій
- 106 Законодавча база проведення судово-економічної експертизи
- 107 Предмет судово-економічної експертизи
- 108 Стандарт проведення судово-економічної експертизи розрахункових операцій
- 109 Інститути судово-економічної експертизи, їх взаємодія
- 110 Експертне дослідження розрахунків з підзвітними особами
- 111 Інформаційне забезпечення судово-економічної експертизи
- 112 Допит в суді експерта-економіста
- 113 Реалізація висновку експерта-економіста в суді
- 114 Судово-економічна експертиза операцій з нематеріальними активами підприємства
- 115 Економічний аналіз та його застосування в експертному дослідженні
- 116 Аналітичні розрахунки та їх застосування в процесі судово-економічної експертизи

**ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ З КУРСУ
«ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ
ЕКСПЕРТИЗИ»**

1. Правоохоронні органи та їх зв'язок з судовими експертизами.
2. Поняття про судові експертизи, експертні дослідження та їх нормативне регулювання.
3. Основні ознаки експертизи.
4. Основні принципи здійснення судово-експертної діяльності.
5. Види судових експертиз, їх класифікація.
6. Види судово-економічних експертиз, їх особливості та завдання.
7. Сутність судово-економічної експертизи та її зв'язок з практикою бухгалтерського обліку.
8. Відмінність судово-економічної експертизи від ревізії фінансово-господарської діяльності та аудиту.
9. Завдання судово-економічної експертизи та їх зміст.
10. Предмет і об'єкти судово-економічної експертизи.
11. Методи, методичні прийоми і процедури судово-економічної експертизи.
12. Інформаційне забезпечення судово-економічної експертизи.
13. Загальна організація судово-економічної експертизи в Україні.
14. Порядок атестації судових експертів та основні кваліфікаційні вимоги до них.
15. Порядок призначення судово-економічної експертизи.
16. Зміст та структура процесуальних документів про призначення судово-економічної експертизи.
17. Проведення судово-економічної експертизи на стадії попереднього розслідування.
18. Проведення судово-економічної експертизи в експертних установах.
19. Методика проведення економічної експертизи в суді.
20. Особливості призначення та проведення додаткової та повторної судово-

економічної експертизи.

21. Права, обов'язки і відповідальність судового експерта.
22. Права обвинувачуваного в разі призначення та провадження судово-економічної експертизи.
23. Експертне дослідження операцій із грошовими коштами в касі та на рахунках в банку.
24. Експертне дослідження операцій з основними засобами, малоцінними та швидкозношуваними предметами.
25. Експертне дослідження операцій з матеріальними запасами.
26. Експертне дослідження операцій, пов'язаних з виробництвом та реалізацією продукції.
27. Експертне дослідження операцій з розрахунків з персоналом.
28. Експертне дослідження операцій з цінними паперами.
29. Методика проведення судово-економічної експертизи фінансових результатів діяльності підприємства.
30. Економічна експертиза та експертне дослідження нарахування та сплати податків та зборів.
31. Економічна експертиза та експертне дослідження достовірності фінансової звітності.
32. Економічна експертиза та експертне дослідження фінансово-кредитних операцій.
33. Економічна експертиза та експертне дослідження інформації про економічну діяльність підприємств та організацій
34. Особливості експертного дослідження товарних операцій у торгівлі.
35. Висновок експерта-економіста, його структура та методика складання.
36. Особливості складання висновку експертизи, що виконується під час судового розгляду, та повідомлення про неможливість дати висновок.
37. Оцінка висновку експерта-економіста слідчим та судом.

ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є залік.

Залік як форма підсумкового контролю, проводиться як контрольний захід і є обов'язковим для всіх студентів. Максимально можлива кількість умовних балів за залік студента становить 30 (коефіцієнт 0,3).

У разі відсутності на заліку з поважних причин студент повинен повідомити про неможливість складання заліку.

Студент допускається до семестрового підсумкового контролю за результатами поточного контролю знань з дисципліни, якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом та робочою програмою за семестр з цієї навчальної дисципліни.

Семестровий підсумковий контроль проводиться після завершення останнього в семестрі проміжного контролю з конкретної дисципліни.

Студенти, які протягом семестру набрали необхідну кількість балів – не менше 35 загальної кількості балів, допускаються до здачі заліку, що оцінюється у 30 балів. Після проведення іспиту проводиться сумування балів за поточний контроль та підсумковий контроль і визначається загальна екзаменаційна оцінка (залік), відповідно до таблиці, що наведена нижче.

Шкала оцінювання знань системи ECTS створена для відображення різних систем оцінювання, які існують у країнах – членах ЄС. Ця система введена для того, щоб оцінка, виставлена студентам згідно з власною системою оцінювання, була зрозумілою іншим закладам.

В заліковій відомості підсумкова семестрова оцінка виставляється в національній та європейській системах оцінювання знань і при переведенні оцінки в систему ECTS викладач керується такими співвідношеннями:

Оцінка в національній системі	Оцінка ECTS	Визначення ECTS	Кількість балів з дисципліни
Зараховано	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	≥ 90
	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю помилок	75-81
	D	Задовільно – непогано, але із значною кількістю недоліків	66-74
	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-65
незараховано	FX	незадовільно – потрібно працювати перед тим, як отримати позитивну оцінку	35-59
	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	< 35

Форма проведення заліку – усна.

Результатами впровадження комплексної системи перевірки знань передбачається:

- підвищення якості підготовки фахівців як результат інтенсифікації навчального процесу;
- систематичність засвоєння навчального матеріалу;
- встановлення зворотного зв'язку з кожним студентом на визначених етапах навчання;
- прозорість навчально-виховного процесу, контроль його та своєчасне коригування;
- підвищення мотивації учасників навчально-виховного процесу;
- підвищення відповідальності студентів за результати навчальної діяльності;
- психологічне розвантаження студентів в кінці семестру.

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Порядок оцінювання знань студентів з дисципліни «Організація і методика судово-економічної експертизи» ґрунтується на основних принципах і засадах системи контролю якості знань студентів за системою залікових кредитів. Дана система передбачає організацію поточного і підсумкового контролю знань студентів, що визначаються для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня.

Система контролю враховує різні типи доказів рівня знань студентів та має наступні складові:

- *поточний контроль* – має на меті оцінку роботи студентів за всіма видами аудиторної роботи з дисципліни «Організація і методика судово-економічної експертизи» (лекції, практичні заняття) і відображає поточні навчальні досягнення студентів в освоєнні програмного матеріалу дисципліни;

- *самоконтроль* призначений для самооцінки студентами якості засвоєння навчального матеріалу з дисципліни (розділу, теми). Формою здійснення цього виду контролю є проходження студентами тестування за кожною темою дисципліни в мережі Інтранет ВНАУ;

- *рубіжний контроль*, формою якого є атестація;

- *оцінка результатів самостійної роботи* як важливого компоненту навчального процесу, керованого під час індивідуально-консультативної роботи викладача зі студентом;

- *підсумковий семестровий контроль* як інтегрована оцінка засвоєння знань з проведенням обов'язкового семестрового заліку.

Підсумкова оцінка за *аудиторну роботу* виставляється в кінці семестру, після закінчення проведення аудиторних занять з курсу. Це – оцінка участі студента у практичних заняттях та присутності на лекціях. Накопичені оцінки під час проведення різних видів аудиторних робіт надають правомірність такої форми атестації.

Атестацію здійснює викладач, що проводить лекційні заняття з

дисципліни.

Бальна оцінка за кожний змістовний модуль виставляється при проведенні поточного контролю знань і викладач обов'язково інформує студентів про результати оцінювання.

Підсумкова оцінка за *самостійну роботу* – це оцінка результату виконання студентами індивідуальних завдань з курсу. Оцінка за самостійну роботу входить в поточний контроль і виставляється в електронному журналі викладача.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові джерела

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04. 2001р. №2341-III.
3. Кримінально–процесуальний кодекс України від 28.12.1960р.
4. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004р. №435-IV.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984р. №8073-X.
6. Господарський кодекс України від 16.01.03р. №436-IV.
7. Господарсько-процесуальний кодекс України від 21.06.2001 р. Х° 2539-III зі змінами і доповненнями.
8. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994р. №4038-XII (із змінами і доповненнями).
9. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз, затверджена Наказом Міністерства юстиції України від 8 жовтня 1998 №53/5 (із змінами і доповненнями).
10. Інструкція про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах: Наказ Міністерства юстиції України від 24.12.2003 р. № 170/5.
11. Інструкція про порядок і розміри відшкодування витрат та виплат винагороди особам, що викликаються до органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури, суду або до органів, у провадженні яких перебувають справи про адміністративні правопорушення, та виплати державним науково-дослідним установам судової експертизи за виконання їх працівниками функцій експертів і спеціалістів: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.07.96 р. №710.
12. Інструкція про проведення виконавчих дій: Наказ Міністерства юстиції України від 15.12.99 р. № 74/5.

13. Положення про Центральну експертно-кваліфікаційну комісію при Міністерстві юстиції України та атестацію судових експертів: Наказ Міністерства юстиції України від 09.12.14р. №2083/5.
14. Порядок ведення державного Реєстру атестованих судових експертів: Наказ Міністерства юстиції України від 29.03.2012р. № 492/5.
15. Про кваліфікаційні класи судових експертів: Наказ Міністерства юстиції України № 1163/5 від 09.07.2008р.
16. Роз'яснення Вищого Арбітражного суду України від 11.11.1998р. № 02-5/424 „Про деякі питання практики призначення судової експертизи”.
17. Постанова Пленуму Верховного суду України від 30 травня 1997р. № 8 „Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах”.

Основна література

18. Судово-експертна діяльність. Довідник для суддів. – 2-ге вид., перероб. та доп. - К.: Видавничий дім „Ін Юре”, 2003. – 908 с.
19. Ківалов С.В., Харитонova О.І. Пасенюк О.М. та ін. Кодекс адміністративного судочинства України. Науково-практичний коментар. Харків: „Одісей”, 2005р.-550с.
20. Базась М.Ф. Теоретико-методологічні засади судово-бухгалтерської експертизи: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: МАУП, 2007. -488с.
21. Бандурка О.М. та ін. Основи економічної безпеки. Харків: Вид. нац. ун-ту внутр. справ, 2003. -236с.
22. Гуцаленко Л.В., Михальчишина Л.Г., Сидорчук В.М., Пентюк І.К. Судово-бухгалтерська експертиза. Навч. посібн. К.: ЦУЛ, 2011. – 352 с.
23. Камлик М.І. Судова бухгалтерія. — К.: Експерт, 2003. — 592 с.
24. Мумінова-Савіна Г.Г. Судово-бухгалтерська експертиза: Навч.-метод. посібник для самот. вивч. дисцип. – К.: КНЕУ, 2004. – 268с.
25. Мумінова-Савіна Г.Г. Судово-бухгалтерська експертиза: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 202с.
26. Поникаров В.Д., Ялдин ІВ., Стаматина М.В., Андрейченко ЖО. Судебно-

- бухгалтерская экспертиза. — Харьков: „РИФ ЛТД», 2002. — 239 с.
- 27.Поникаров В Д. Судебно-учетная экспертиза. — Харьков: ХГЭУ, 1998. — 112с.
- 28.Понікаров В.Д. Судово-облікова експертиза.—Харків, 2001. — 196с.
- 29.Рудницький В.С., Бруханський Р.Ф., Хомин П.Я. Судово-бухгалтерська експертиза економічних правопорушень (опорні конспекти): Навчальний посібник. —К.: ВД «Професіонал», 2004. — 304с.
- 30.Савченко Л.І. Судово-бухгалтерська експертиза: Опорний конспект лекцій. — К.: КНТЕУ, 2001. — 166 с.
- 31.Швець В.Є. Основи бухгалтерського обліку та судово-бухгалтерської експертизи: Підручник. — К., 2008. — 240 с.

Додаткова література

- 32.Абрамова В. Передумови та шляхи подолання нормативно-правових (процесуальних) помилок у діяльності судового експерта // Право України. — 2007. - №7. — С. 65-69.
- 33.Аніщенко О.В. Проблеми визначення податку на додану вартість при проведенні судово-економічних експертиз у зв'язку з набранням чинності Податковим кодексом України / О.В. Аніщенко // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2011. - Вип. 11. - С. 598-604.
- 34.Арешонков В.В. Проблеми призначення та проведення комплексних експертиз під час досудового розслідування та судового розгляду кримінальних проваджень / В.В. Арешонков // Юридична психологія. - 2015. - № 1. - С. 90-100.
- 35.Башкіров Г.Б. Особливості проведення судових експертиз з оцінювання об'єктів нерухомості / Г.Б. Башкіров, П.Ю. Баранов // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2013. - Вип. 13. - С. 374-379.
- 36.Білуха М, Микитенко Т. Судово-бухгалтерська експертиза та її функції у майнових правовідносинах // Бухгалтерський облік і аудит. — 2004. - №3. — С. 62-65.

37. Власенко В.В. Проблема розрахунку реальної процентної ставки за споживчими кредитами комерційних банків при проведенні судово-економічних експертиз / В.В. Власенко // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2014. - Вип. 14. - С. 324-329.
38. Гладчук О.О. Організаційно-методичні засади проведення судово-бухгалтерської експертизи в Україні / О.О. Гладчук // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер.: Економіка і управління. - 2012. - Вип. 21-22(2). - С. 237-241.
39. Глущенко С.І. Особливості проведення судово-економічних експертиз щодо розрахунку розміру шкоди, заподіяної внаслідок незаконної вирубки або пошкодження дерев / С.І. Глущенко, О.М. Ступак // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2011. - Вип. 11. - С. 611-617.
40. Гора І.В. Комплексна судова експертиза в аспекті дослідження міжгалузевого інституту судових експертиз в судочинстві України / І.В. Гора // Вісник Академії адвокатури України. - 2014. - Т. 11, № 3. - С. 145-153.
41. Грицишен Д.О. Судово-економічна експертиза операцій з управління відходами: теоретичні положення / Д.О. Грицишен, О.В. Кузнєцова // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер.: Економічні науки. - 2013. - № 4. - С. 30-38.
42. Донцова О.С. Проблемні питання з оцінювання продуктів рослинництва при проведенні судово-товарознавчих експертиз / О.С. Донцова, О.В. Мануленко // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2012. - Вип. 12. - С. 451-456.
43. Дударєва Т.О. Організація судово-бухгалтерської експертизи операцій витрат промислового підприємства / Т.О. Дударєва, А.М. Ужва // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. - 2013. - Вип. 10(3). - С. 226-232.
44. Євдокіменко С.В. Становлення науки про судову експертизу: історичний аспект / С.В. Євдокіменко // Форум права. - 2009. - № 2. - С. 145-149.
45. Завдов'єва І.Г. Про практику проведення судових експертиз, пов'язаних з визначенням фінансової можливості підприємств погашати заборгованість з

- виплати заробітної плати / І.Г. Завдов'єва // Криміналістичний вісник. - 2014. - № 1. - С. 108-112.
46. Завдов'єва І.Г. Особливості призначення і проведення комплексних комп'ютерно-технічних та економічних судових експертиз / І.Г. Завдов'єва, К.Є. Макарук // Криміналістичний вісник. - 2014. - № 2. - С. 107-111.
47. Завора Т.М., Тополь І.С. Методичне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи // Економіка і регіони. – 2008. - №4 (19). – С. 149-152.
48. Загорняк Н. До питання призначення судової експертизи у сучасному господарському процесі / Н. Загорняк // Часопис Академії адвокатури України. - 2015. - Т. 8, № 1. - С. 91-92.
49. Заруцький В.А. Поняття інформаційно-довідкового забезпечення судової експертизи / В.А. Заруцький // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Право. - 2013. - Вип. 182(2). - С. 207-212.
50. Земцова І. Спецзнання та внутрішнє переконання експерта при проведенні судової експертизи // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2007. - №3. – С. 31-38.
51. Капустник К.В. Особливості проведення судово-економічних експертиз щодо визначення податку на прибуток підприємств згідно з новаціями Податкового кодексу України / К.В. Капустник // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2011. - Вип. 11. - С. 586-590.
52. Кірей К.М. Особливості проведення судово-бухгалтерської експертизи стану та операцій з основними засобами / К.М. Кірей, Г.Ю. Коблянська // Формування ринкових відносин в Україні. - 2012. - № 6. - С. 191-195.
53. Клименко Н. З історії розвитку і становлення Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України / Н. Клименко, В. Федчишина // Віче. - 2013. - № 14. - С. 8-12.
54. Колісник О.П. Концептуальні підходи до формування методичного забезпечення судово-бухгалтерської експертизи / О.П. Колісник // Вчені записки університету "КРОК". Серія: Економіка. - 2013. - Вип. 33. - С. 183-

- 189.
55. Котюк І.І. Окремі проблемні аспекти проекту Кримінально-процесуального кодексу України щодо процесуальної регламентації судових експертиз / І.І. Котюк, Н.М. Ахтирська // Бюлетень Міністерства юстиції України. - 2012. - № 1. - С. 73-81.
56. Кривцова Т.О. Удосконалення правового забезпечення судово-економічної експертизи як форми економічного контролю / Т.О. Кривцова // Бізнес Інформ. - 2015. - № 2. - С. 48-53.
57. Кривцова Т.О. Судово-економічна експертиза розрахунків, пов'язаних із податком на доходи фізичних осіб: теоретико-методичні аспекти / Т.О. Кривцова // Економіка розвитку. - 2015. - № 1. - С. 46-53.
58. Крот Ю.М. Особливості проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансових результатів діяльності підприємства / Ю.М. Крот // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Сер.: Економічні науки. - 2012. - Вип. 30(1). - С. 15-19.
59. Лега О.В. Еволюція поглядів на концептуальні проблеми розвитку судово-бухгалтерської експертизи / О.В. Лега // Економічні науки. Сер. : Економіка та менеджмент. - 2012. - Вип. 9(2). - С. 248-253.
60. Маланчак В.Є. Вирішення судово-економічною експертизою питань, пов'язаних з документуванням у бухгалтерському обліку виробничого браку / В.Є. Маланчак, П.В. Тимкович // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2010. - Вип. 10. - С. 583-588.
61. Мамонтова Л.В. Урахування змін у пенсійному забезпеченні інвалідів – ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській АЕС при проведенні судово-економічних експертиз / Л.В. Мамонтова // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2012. - Вип. 12. - С. 399-404
62. Матвєєвський О.В. Міжнародно-правове забезпечення судових експертиз: постановка питання / О.В. Матвєєвський // Митна справа. - 2013. - № 6. - С. 51-56.
63. Нечитайло В.А. Особливості проведення окремих видів судових експертиз під

- час досудового розслідування злочинів, пов'язаних з нецільовим використанням бюджетних коштів / В.А. Нечитайло // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). - 2013. - № 2. - С. 269-278.
64. Озерський І.В. Викриття економічних зловживань в період становлення ринкової економіки в Україні // Економіка. Фінанси. Право – 2004. - №2 – С. 22-26.
65. Озерський І.В. Тіньовий сегмент економіки // Економіка. Фінанси. Право – 2005. - №1 – С. 28-31.
66. Озерський І.В. Економічні правопорушення і форми відповідальності / І.В. Озерський // Економіка. Фінанси. Право – 2005. - №2 – С. 28-33.
67. Пашинська І.І. Концептуальні основи методології судово-економічної експертизи / І.І. Пашинська // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер. : Економічні науки. - 2013. - № 1. - С. 296-298.
68. Поливанюк В.Д. Особливості призначення деяких судових експертиз при розслідуванні злочинів, вчинених у банківській системі України з використанням сучасних інформаційних технологій / В.Д. Поливанюк // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2012. - № 3. - С. 431-438.
69. Полупанов О.М. Предмет і завдання судової експертизи / О.М. Полупанов // Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. - 2014. - № 12. - С. 72-75.
70. Понікаров В.Д. Проблеми розширення джерел інформації під час проведення судово-економічних експертиз // Економіка. Фінанси. Право – 2003. - №11 – С. 20-22.
71. Понікаров В.Д., Кравченко С.С., Теленик С.С. Роль правоохоронних органів у здійсненні економічного контролю // Економіка. Фінанси. Право – 2004. - №3 – С.31-36.
72. Прокопанич Г.К. Особливості призначення судових експертиз в

- господарському процесі України / Г.К. Прокопанич // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. - 2013. - Вип. 3. - С. 253-257.
73. Пугаченко О.Б. Вимоги процесуального законодавства в частині участі експерта при проведенні судової експертизи з економічних питань / О.Б. Пугаченко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. - 2013. - Вип. 24. - С. 340-348.
74. Разборська О.О. Роль судово-бухгалтерської експертизи у вирішенні кримінальних та цивільних справ / О.О. Разборська, В.В. Ємець // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2014. - Вип. 3. - С. 309-317.
75. Романенко Л.М. Визначення поняття "спеціальні знання" як невід'ємної частини понять "експерт" та "судова експертиза" в адміністративному процесі / Л.М. Романенко // Право і суспільство. - 2011. - № 4. - С. 94-99.
76. Свірідова О.Є. Особливості проведення судово-економічних експертиз з визначення вартості частки майна товариства, яка підлягає виплаті спадкоємцям, при тому, що майно частково є орендованим / О.Є. Свірідова // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2011. - Вип. 11. - С. 626-632.
77. Сімакова-Єфремян Е. Вирішення теоретичних та процесуальних проблем комплексних судово-економічних досліджень – важливий чинник удосконалення судово-експертної діяльності // Право України. – 2006. - №7. – С. 48-52.
78. Соломахіна О.М. Ознаки судової експертизи та порядок її призначення у цивільному процесі України / О. М. Соломахіна // Актуальні проблеми держави і права. - 2012. - Вип. 66. - С. 354-359.
79. Софілканич О.В. Актуальні проблеми судово-економічної експертизи у кримінальних провадженнях про економічні злочини / О. В. Софілканич // Вісник Академії адвокатури України. - 2013. - Число 1. - С. 169-174.
80. Стельмах Н.Є. Економіко-правова сутність судово-бухгалтерської експертизи

- в ринкових умовах господарювання / Н.Є. Стельмах // Облік і фінанси. - 2014. - № 4. - С. 64-68.
81. Степанова О.В. Особливості проведення судових експертиз щодо встановлення суми заборгованості кредитних спілок / О.В. Степанова // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2012. - Вип. 12. - С. 434-437.
82. Сторожук Н. Судово-бухгалтерська експертиза: критичний огляд нормативно-правового регулювання, методології та організації // Бухгалтерський облік та аудит. – 2009. - №6. – С.43-49.
83. Удренас Г.І. Призначення судових експертиз при розслідуванні шахрайств / Г.І. Удренас // Південноукраїнський правничий часопис. - 2014. - № 1. - С. 160-163.
84. Ужва А.М. Методика судово-бухгалтерської експертизи операцій з основними засобами / А.М. Ужва, В.С. Коханчук // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. - 2013. - Вип. 10(4). - С. 304-309.
85. Ужва А.М. Вдосконалення судово-бухгалтерської експертизи валютних операцій на підприємстві / А.М. Ужва, С.В. Початкова // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси. - 2013. - Вип. 10(4). - С. 322-330.
86. Ульяновченко Ю.О. Методика судово-бухгалтерської експертизи операцій, пов'язаних з виробництвом і реалізацією продукції рослинництва / Ю.О. Ульяновченко, О.В. Ковальова // Теорія та практика державного управління. - 2014. - Вип. 4. - С. 227-233.
87. Федчишина В.В. Місце та роль науково-судової експертизи в Україні у механізмі державного управління (1920 – 1923) / В.В. Федчишина // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Управління. - 2014. - Вип. 3. - С. 124-134.
88. Цимбал П.В. Перспективи удосконалення інституту судової експертизи у кримінальному процесуальному законодавстві України / П.В. Цимбал, Л. В. Омельчук // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. - 2013. - № 1. - С. 75-81.

- 89.Ціркаль В. Перевірка та оцінка висновку експертизи на досудовому слідстві і у суді // Право України. – 2005. - №8. – С. 60-62.
- 90.Чередніченко А.П. Історичні аспекти становлення та розвитку судово-економічної експертизи в Україні / А.П. Чередніченко // Криміналістика и судебная экспертиза. - 2013. - Вып. 58(1). - С. 353-364.
- 91.Хомутенко О.В. Про предмет і об'єкт судової економічної експертизи / О.В. Хомутенко, С.В. Кудряшова // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2010. - Вип. 10. - С. 553-561.
- 92.Хомутенко О.В. Аналіз інформаційного забезпечення організаційної технології проведення судово-економічної експертизи / О.В. Хомутенко // Економіка і регіон. - 2012. - № 3. - С. 222-227.
- 93.Хомутенко С.В. Практика проведення судових експертиз із питань податкового обліку збитків минулих років і від'ємного значення податку на додану вартість / С.В. Хомутенко // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. - 2012. - Вип. 12. - С. 416-419.
- 94.Шум С.С. Нормативно-правове регулювання отримання судовим експертом винагороди за проведення судової експертизи / С.С. Шум // Форум права. - 2014. - № 1. - С. 537–541.
- 95.Янчук О.Ю. Судова експертиза в адміністративному судочинстві / О.Ю. Янчук // Вісник Академії адвокатури України. - 2009. - Число 2. - С. 145-150.